

For more information, please call/text us at: **0920-911-1398** or visit:
www.philrice.gov.ph | www.pinoyrkb.com | www.openacademy.ph

Tyanaw/Piyangaw

Scientific name: *Leptocorisa oratorius*

Mga kinaiya

- Berde ang mga gagmay samtang berde nga tabunon ang mga dagko.
- Magtago sa tanum pinaagi sa pagporma kung taas ang temperatua ug wala makaon ang mga insekto.
- Makit-an sila sa tanang klase sa humayan ug dagsa sa mga basakan nga nagsalig sa ulan o sa kaibabwan.

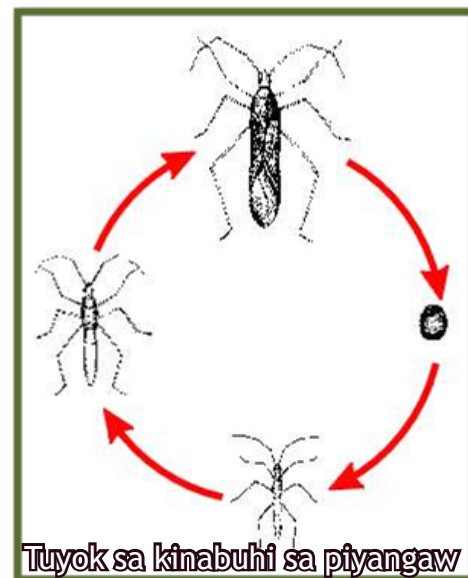
Damyos

- Anaa sa mga linghod nga tanom sa unang mga adlaw sa pag-ulan ang mga dalilang ug dagko. Suyupon nila ang duga sa mga naggatas nga lugas.
- Daling matakbuyan ang tanang humok nga naggatas nga lugas.
- Magpabiling tul-id ang mga uhay nga grabeng naapektuhan.
- Sa dili pa maporma ang lugas, kan-on sa mga insketo ang lami nga udlot ug dahon. Mas dakong damyos ang mahimo sa mga dalilang kung itandi sa mga dagko.

Ang atake sa insekto moresulta sa pag-usab sa color o magkaging ang lugas; walay baho ang hilaw ug luto nga bugas, ug walay lami nga mga dagami nga bisan ang mga baka dili ganahan mokaon.

Gulang nga tyanaw

Tuyok sa kinabuhi sa piyangaw

Kapilian sa pagdumala

Kultural

- ✓ Kuhaa ang mga sagbot gikan sa humayan, pilapil, ug palibot pinaagi sa pagputol o pag-sunog aron maminusan ang puy-anan sa mga mangitlogay nga piyangaw.
- ✓ Likayi ang hirig nga pagtanom aron maputol ang tinubdan sa pagkaon.
- ✓ Makaabog o makasikop kanila ang pagpasa sa mga basket o bag nga pinutos ang sulod sa makapilit nga materyal.
- ✓ Pukuta o pamunita ang mga piyangaw aron maminusan ang ilang ihap.
- ✓ Pagbutang og mga gamit nga moatraka sila sama sa arasan o bisan unsa nga baho sama sa patay nga kuhol o ilaga. Ang mga piyangaw nga moduol mahimong sunugon o gamitan sa spray sa kemikal aron maminusan ang ilang ihap.
- ✓ Lig-on batok sa bugs ang mga barayti nga bunguton.
- ✓ Adunay mekanikal nga resistensiya ang mga barayti nga ang uhay pinutos sa sakuban sa dahon sa dugay-dugay nga panahon.

Biyolohikal

- ✓ Mopatay ang mga lapinig ug apan-apan sa mga itlog.
- ✓ Makatakboy sa mga dalilang ug dagko ang mga organismong nagdala sa fungus.
- ✓ Kan-on ang dalilang sa mga damang, timos, bao-bao, ug apan-apan.

Source:

Field guide on harmful organisms in Philippine ricefields. PhilRice. 2003 (Rev. ed.)

Biology and Management of Rice Insect Pests. RSSP Pest Management Team. 2010.